

FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

Zentralblatt für Bibliothekswesen. 47. évf. I—II. füzet. 1930. A folyóirat vezetősége nyilván azon igyekszik, hogy lehetőleg széles olvasókör érdeklődésének tegyen eleget; nagyobb terjedelmű tanulmány így alig találkozik, annál több a sokféle kiterjedelmű cikk. W. MENN a németnyelvű bibliográfiái irodalomban kevésbé ismert nagy hollandi könyvtárak (Hága Királyi Könyvtár, Leiden, Utrecht Egyetemi Könyvtár) szervezetét ismerteti: könyvtártechnikai szervezetük elmaradottságának okát abban látja, hogy tisztviselőik nem könyvtári szakemberek, hanem szaktudósok sorából kerülnek ki. — H. HILLE T. L. Yüan «Libraries in China. Peking 1929» c. tartalmas füzetének adatait közli bő kivonatban; G. REISMÜLLER keletázsiai tanulmányútján tett tapasztalatairól számol be. — Érdekes cikkek tájékoztatnak a könyvtártechnika és a katalogizálás időszerű problémáiról. U. LEO — a frankfurti nyilvános könyvtárak központi címjegyzékének folyó munkálataival kapcsolatban — a porosz katalogizálási szabályzat (Preussische Instruktion) tételait boncolja. — W. WEINREICH a *Gesamtverzeichnis der Ausländischen Zeitschriften* nagyméretű vállalkozásához fűz kritikai megjegyzéseket. — Technikai és katalogizálási tanácsokban különösen gazdag a 8/9. kettős szám, amely a «Verein deutscher Bibliothekare» 1930 júniusában Lübeckben lezajlott gyűlésén tartott előadások kivonatát is hozza: CH. WEBER a porosz egyetemi könyvtárak realkatológusairól, J. KINDERVATER a vezérszókatalógus problémáiról, K. SCHELLENBERG a címleírás technikájáról értekezik; H. FUCHS és R. JUCHHOFF a *Preussischer Gesamtkatalog*-ga kapcsolatos kérdéseket feszegetik. — G. LEYH a tübingeni Egyetemi Könyvtár kezelési szabályzatának viszontagságos történetét vázolja az új (1929) szabályzat életbelépésének alkalmából. — M. STOIS a bajor kötelezpéldányrendelet kapcsán felmerült jogeseteket boncolja. — A túlnyomórészt rövid könyvtártörténeti közlemények között is akad figyelemreméltó. W. GOTTSCHALK *Die Bibliotheken der Araber im Zeitalter der Abbassiden* c. tanulmányában egy eddig nem eléggé ismert területre vezet minket. — A középkori könyvjegyzékek ismeretét gyarapítja W. SCHMIDT, *Ein Bücherverzeichnis des St. Katharinenklosters zu Nürnberg* c. tanulmányában. — P. TROMMSDORF a braunschweigi *Collegium Carolinum* 1748-ból fennmaradt első könyvtári instrukcióját ismerteti levéltári anyag alapján. — Felső-Ausztria reformáció-korabeli könyvtárügyének R. STUMPFEL szorgalmas tanulmányt. — B. BISCHOFF E. A. LOWE monumentális reprodukciós művéhez *Scriptura Beneventana* (Oxford, 1929) közöl kiegészítő adatokat. A híres humanista, H. RANTZAU könyvtárából származó könyvekre hívják fel a figyelmet R. BÜLCK és F. ZOEFFL. — Érdekes elméleti kérdéseket fejteget J. VORSTIUS, *Zur Theorie der primären Natio-*

nalbibliographie c. tanulmányában; primär bibliográfián érti az egyes országokban heti-havi időközben összeállított új megjelenések bibliográfiáját; ennek a periódikus könyvészetnek összeállítására tesz jól átgondolt javaslatokat. — Rendszeres beszámoló lelkiismeretesen tájékoztat a könyvészeti irodalom újdonságairól.

DR. BARTHA DÉNES.

Zeitschrift für Bücherfreunde. Új folyam. XXII. évf. (1930). 1—5. szám. A Zeitschrift főlapjában nemcsak szorosan a könyvnek — mint nyomtatványnak — kedvelői részére hoz tanulságos és érdekes cikkeket, hanem az igazi könyvbarátnak is, kit a könyvön mint nyomdaipari jelenségen kívül annak szellemi tartalma is melegen érdekel, a Beiblatt pedig rendkívül gondosan hordja össze mindazt, ami a könyvgyűjtőre nézve a megjelenések, a szakirodalom, egyesületi élet, kiállítások területén nevezetes és tudomásul vételre méltó. Figyelemre méltó Henrik REUSS (e néven 39-ik) hercegének a német bibliofilát a franciával szemben védő, nemzeti önérvétől fűtött polemikus irata GRAUTOFF Ottó dr.-nak, a német-francia társulat alapítójának válaszával együtt, mely kiemeli a franciák elismerését a szép német könyvvel szemben s a kölcsönös kritika helyességét s örömmel üdvözli REUSS herceg felszólalását, kívánva, hogy ilyfajta megbeszélések a szaklapokból a napisajtóba is mennének át, hogy «a német könyvművészet újból a mindennapi beszéd tárgya legyen». Érdekes UMEKICHI TANAKA japán tanár cikke: *Japanische Kinderschriften und Äsop-Übersetzungen* címen, melyben míg egyrészt régi — a hittérítő jezsuiták által japánul, latin betűkkel már 1593-ban kiadott s az azóta megjelent ESOPUS fordításokkal ismertet meg, addig sajnálja a szép japán könyvet s szeretettel írja le annak báját. SCHÜRMEYER W. hosszabb tanulmányának *Der Bibliotheksraum als Architekturproblem* első fejezetét, mely a középkori és a reneszansz könyvtárak állványrendszerü felállításáról szól, közli. A 2-ik számban STUBENRAUCH Herbert: *Der falsche Don Quixote* címen ír e sokat emlegetett regény második kötetének sorsáról, a mű hírnevét kihasználó hamisítóról s adja a különféle kiadások címlapjának hasonmásait. MEINER Annamária az olasz ösnyomtatványok szignetjeiről, WIEYCK H. a bekötési táblákon látható írás betűiről értekezik. MEYER Kathi azzal a kérelemmel fordul a bibliofil társaságokhoz, hogy kiadványaikat mindig egyező összefoglaló címen jelentessék meg, mert a most divó szokás ugyanegy sorozatot annyi — árnyalataiban, szórendben — módosuló névvel jelöl meg, hogy a könyvtáros, kire általános szabályok követezése kötelező, ugyanazon társaság kiadványait a legkülönbétebb címszókön kénytelen felvenni, ami nemcsak nagy munkatöbbletet jelent, hanem lehetetlenné teszi az összetartozó kiadványok feletti áttekintést is. SIGERIST Henry E. tanár megállapítja egy kézirat alapján, hogy az Augsburgban 1491-ben megjelent *Versehung des Leibs* c. munkának Heinrich LONFFENBERG von Fryburg ein Priester a szerzője. A kéziratot kultúrtörténeti szempontból érdekes képek díszítik. SCHOLTE J. H. a termékenység szigetéről, a Robinsonádok emez érdekes előfutáráról és számos átdolgozásáról, fordításáról értekezik. JUNK Wilhelm kívánatosnak tartja, hogy az antikvár könyvkereskedelem szokványait szabályozzák s egységes szokvány-kodexbe összegyűjtve adják ki. MARLE Frigyes a francia könyvekben található ajánlásokból mutat be egy csokorra való